

GODBA S(M)O LJUDJE: RAZSTAVA OB 130-LETNICI GODBE DOMŽALE

Slamnikarski muzeju, Godbeni dom Domžale

Adela Pukl

247

Izkaznica razstave:

Ime: Godba s(m)o ljudje: razstava ob 130-letnici godbe Domžale

Vrsta: Občasna pregledna razstava

Gradivo za razstavo: arhivsko gradivo Godbe Domžale, arhivsko gradivo Fotostudia Majhenič

Lokacija: Slamnikarski muzej, Godbeni dom Domžale

Čas: 4. april 2014–november 2014

Avtor: mag. Adela Pukl, Slovenski etnografski muzej

Oblikovanje: Kara Cerar

Tiskano gradivo: Adela Pukl: Godba s(m)o ljudje: razstava ob 130-letnici Godbe Domžale Domžale: Kulturno društvo godba Domžale, 2014 (zgirbanka ob razstavi)

Godbeništvo ima na Slovenskem dolgo tradicijo. Med prve godbe sodi prav Godba Domžale, ki je leta 2014 praznovala že 130-letnico svojega neprekinjenega delovanja. Razstava z naslovom *Godba s(m)o ljudje* primarno ni bila namenjena godbenikom, saj oni najboljše poznajo delovanje godbe, visoke glasbene dosežke, nastope in društveno dogajanje. Z razstavo smo želeli pokazati in približati godbeno delovanje in glasbeno ustvarjanje vsem, ki spremljajo Godbo Domžale že vrsto let, kot tudi tistim, ki so le občasni poslušalci godbenih nastopov. Želeli smo poudariti, da godbo sestavljajo ljudje, ki poleg svojih vsakdanjih vlog v roke vzamejo inštrument, nanj skupaj vadijo, nastopajo, praznujejo, se zabavajo in s svojim delovanjem bogatijo tako sebe kot okolje, v katerem delujejo. V godbi igrajo ljudje različnih starosti (najmlajši godbenik je bil ob odprtju razstave star 12 let, najstarejši pa 86), obeh spolov, različnega stanu, izobrazbe, glasbene izobrazbe. A vse družijo ljubezen do glasbe. Zato smo izbrali naslov *Godba s(m)o ljudje*.

Godba Domžale ima bogat arhiv fotografij, notnih zapisov, starih uniform in drugih predmetov, ki pričajo o pomembnosti godbe Domžale v vseh trinajstih desetletjih delovanja. Zato smo razstavo pripravili tako, da smo osrednji prostor

zasnovali kot velik kolaž fotografij zadnjih desetih let delovanja¹: od vaj, koncertov, nastopov, piknikov, intenzivnih vaj, delovnih akcij ... Ob kolaž smo postavili dve lutki z aktualnima uniformama (letno in zimsko), štiri starejše uniforme pa smo razporedili po ostalem prostoru, kjer je bila v nadaljevanju razstava razdeljena na štiri sklope. S slikovnim in predmetnim gradivom smo predstavili delovanje godbe tako na formalni kot tudi neformalni ravni.

248

Flavistke muzicirajo ob odprtju razstave v Domžalah. (Foto: Rok Majhenič)

Prvi sklop smo poimenovali *Godba s(m)o ljudje: povezanost in znanje*, kjer smo izpostavili, da biti član godbe pomeni pripadati skupini, ki jo poleg glasbe povezujejo tudi medčloveška solidarnost, prijateljstvo, medgeneracijska povezanost, spoštovanje in druženje. Prav tako pa je pomembno znanje, ki ga godbeniki pridobijo v glasbeni šoli Domžale, ki izobražuje mlade glasbenike in s tem skrbi za nadaljevanje bogate godbene tradicije. Z vključevanjem mladih glasbenikov pa Godba Domžale spodbuja njihovo glasbeno in kulturno ustvarjanje. Predstavili smo delovanje godbe, ki presega lokalne okvire, kajti njeni člani s svojimi nastopi po Sloveniji in tujini razveseljujejo številne poslušalce, po nastopih pa se družijo z gostitelji, gosti in med seboj.

V drugem sklopu, *Godbas(m)o ljudje: praznovanja*, smo predstavili pomemben del delovanja godbe Domžale: praznovanja na osebni, družinski, lokalni, državni in mednarodni ravni. Med tradicionalne nastope sodijo prvomajska budnica, novoletni koncert, nastopi ob državnih praznikih (dan upora proti okupatorju,

¹ Leta 2004 je bila postavljena razstava v Galeriji Domžale, zato smo se tokrat odločili za predstavitev fotografij zadnjega desetletja.

dan samostojnosti in enotnosti), komemoracija ob dnevu mrtvih, sodelovanje na pustnem karnevalu na Viru in na Ptuju, majski promenadni koncert v Arboretumu Volčji Potok, sodelovanje na kamniški prireditvi Dnevi narodnih nošah. Prav tako so pogosti njihovi nastopi na porokah, obletnicah, rojstnih dnevih in pogrebih.

130-letno zgodovino godbe Domžale smo predstavili v sklopu *Godba s(m)o ljudje: tradicija*, kjer smo izpostavili pomembnejše mejnike v delovanju godbe. Najprej začetek njenega delovanja leta 1884, ko je prebujena narodna zavest v takrat povsem nemško usmerjenem domžalskem življenju spodbudila domačine, da so ustanovili lastno godbo. Nato težke medvojnne razmere, ki so otežile delovanje godbenikov, njihovo prilagajanje repertoarja skladb političnim, kulturnim in gospodarskim tokovom skozi čas. Zaključili smo z uspehi s tekmovanj, kot je bil na primer leta 2011, ko so domžalski godbeniki prejeli zlato plaketo s pohvalo, s tem pa uvrstitev v najvišjo, umetniško kategorijo pihalnih orkestrov po kriteriju Zveze slovenskih godb.

Godba Domžale je posebna zaradi svojega godbenega doma, ki ga še danes nima vsaka godba. Domuje namreč v najstarejšem godbenem domu na slovenskem ozemlju in tudi na območju nekdanje Jugoslavije, ki so ga domžalski godbeniki zgradili leta 1929. Ker gre za pomemben mejnik v delovanju godbe, smo četrti sklop poimenovali *Godba s(m)o ljudje: godbeni dom*.

Godba deluje že 13 desetletij. Kako ji to uspeva? Ves čas enako.: “s svetlim optimizmom in idealizmom», kot je že leta 1934 zapisal Fran Brojan in dodal: “A mogoče je to le v složnem sodelovanju vsakega posameznika in vseh Domžalcev z godbo.”